

Bruxelles, 4. studenoga 2016.
(OR. en)

13617/16

JEUN 84

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	13344/16 JEUN 76
Predmet:	Mladi Europljani u središtu moderne Europske unije – <i>Rasprava o politikama</i> (javna rasprava u skladu s člankom 8. stavkom 2. Poslovnika Vijeća [na prijedlog predsjedništva])

Nakon savjetovanja s Radnom skupinom za mlade predsjedništvo je pripremio priloženi dokument za raspravu koji se dostavlja kao temelj za raspravu o politikama na sastanku Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport 21. i 22. studenoga 2016.

Mladi Europljani u središtu moderne Europske unije

Dokument predsjedništva za raspravu

Uvod

Posvuda oko nas u europskom društvu prisutna je promjena društvenih i obiteljskih struktura, nedostatak osjećaja sigurnosti i pravednosti, loša integracija, nedostatak prilika i izgleda za bolju budućnost mladih. Osim toga, većoj polarizaciji društva doprinose tendencija ka ekstremizmu i radikalnim rješenjima, jačanje popularnosti ekstremističkih desničarskih i ljevičarskih stranaka te nedavni migracijski valovi. Referendumom u Ujedinjenoj Kraljevini potaknuta je još važnija rasprava o europskom projektu, njegovim temeljima i vrijednostima na kojima je izgrađen.

Položaj i životni izgledi mladih danas znatno se razlikuju od onih iz prošlosti te se u proteklih nekoliko godina ubrzano mijenjaju. Premda je današnja generacija mladih općenito bolje obrazovana od onih koje su joj prethodile, u istraživanjima se upozorava na činjenicu da će današnja generacija mladih biti prva koja će iskusiti lošije životne uvjete od svojih roditelja. To se događa prvi put u posljednjih 80 godina. Ta se pojava očituje i u stvarnim brojkama diljem EU-a u kojemu je od 90 milijuna mladih Europljana 27 milijuna (gotovo trećina) izloženo riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Broj NEET-ova (osoba koje nisu zaposlene, ne obrazuju se i ne osposobljavaju) porastao je na četiri milijuna.

Kada se govori o međusobnom razumijevanju, zamjetan je i sve veći jaz među generacijama jer se položaj i startna pozicija današnje generacije razlikuju od onih koje je iskusila generacija njihovih roditelja. Stoga je važno pratiti i prikupljati informacije o najnovijim trendovima među mladima, njihovim životnim uvjetima, željama, interesima, potkulturama i razmišljanjima o budućnosti. Te se informacije trebaju odražavati u politikama za mlade i praksama rada s mladima kako bi se stvarno stanje mladih povezal o učinkovitosti politika i strategija na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Iznimno je značajno da se o stanju mladih i njihovoj budućnosti prvi put u dugo vremena raspravljalo i na najvišoj političkoj razini tijekom neformalnog sastanka na vrhu šefova država ili vlada održanog u rujnu 2016. u Bratislavi. Na tom je sastanku na vrhu donesena Izjava iz Bratislave, a predsjednik Europskog vijeća, predsjedništvo Vijeća i Komisija u Planu iz Bratislave¹ saželi su prioritete koji će biti ključni u sljedećim mjesecima. Jedan je od integralnih dijelova tih dokumenata cilj usmjeren na „stvaranje perspektivne gospodarske budućnosti za sve, očuvanje našeg načina života i pružanje boljih mogućnosti mladima”. U okviru tog cilja istaknute su mjere namijenjene mladima. Osim ozbiljnog izazova nezaposlenosti mladih trebalo bi započeti rješavati i druga pitanja, odnosno pitanje kako mladoj generaciji ponovno približiti ideje i vrijednosti europskog projekta kao takvog. Budući da su gotovo u potpunosti odrasli u demokratskim društvima, mladi često ne prepoznaju rizike i posljedice života u društvu koje se ne temelji na toleranciji, razumijevanju i demokratskim vrijednostima.

¹ SN 72/3/16 REV 3.

Trebamo razmisliti o tome kako izgraditi ili povratiti povjerenje mladih u ideje na kojima se temelji Europska unija. S obzirom na to da su se šefovi država ili vlada obvezali donijeti odluke u vezi s boljim životom mladih u EU-u, predsjedništvo vjeruje da bi ministri nadležni za mlade trebali poslati jasnu poruku Europskom vijeću koje će se sastati u prosincu 2016.

Svjesno svih izazova i problema s kojima su suočeni mladi u modernoj Europi, predsjedništvo se tijekom svojeg mandata nastojalo usredotočiti na pozitivne aspekte politika za mlade. Ne bismo trebali zaboraviti da su mladi osjetljiviji te da na promjene reagiraju fleksibilnije nego starije generacije. Mladi općenito imaju urođen osjećaj za pravednost i solidarnost. S obzirom na to da ih je većina odrasla u multikulturnom društvu, imaju načelno pozitivan stav spram različitosti i tolerancije. To se ujedno moglo vidjeti u rezultatima referenduma o Brexitu koji su pokazali da više od polovice mladih Europsku uniju doživljava u pozitivnu svjetlu. Mladi koji su optimistični u vezi s EU-om vide EU kao važan čimbenik pozitivne promjene koja omogućuje putovanja i stjecanje iskustava u inozemstvu. Takvo se mišljenje o EU-u može pronaći uglavnom među mladima koji su osobno iskusili prednosti koje članstvo u EU-u donosi njegovim građanima. Stoga bi trebalo ojačati postojeće (npr. Erasmus+) ili nove programe, primjerice planirani program „Europske snage solidarnosti”.

Tijekom ovog predsjedanja Vijećem u Košicama je organizirana Europska konferencija o mladima u čijem se okviru 250 mladih iz svih država članica sastalo s tvorcima politika. U okviru teme „Pružanje mogućnosti mladima da sudjeluju u raznolikoj, povezanoj i uključivoj Europi” zajedno su pripremili i donijeli 16 preporuka² namijenjenih državama članicama i Komisiji. Mnoge od tih preporuka povezane su s izazovima koje uočavamo u životima današnjih mladih, među ostalim s obnovom njihova pouzdanja u EU. Ukupno je analizirano osam područja:

1. Pristup kvalitetnim i kritičkim informacijama
2. Mladi pod pritiskom: izgradnja izdržljivosti i samopouzdanja
3. Nadvladavanje straha i netolerancije – iskusiti raznolikosti
4. Ususret obrazovnom sustavu kojim se ostvaruju potencijali mladih
5. Poticanje društvenog angažmana mladih, osobito ranjivih skupina
6. Obnova pouzdanja mladih u europski projekt
7. Program mobilnosti: zapošljavanje i obrazovanje dostupno svima
8. Utjecaj rada s mladima i organizacija za mlade na sve mlade ljude.

Mladi koji su sudjelovali u procesu savjetovanja tijekom petog ciklusa strukturiranog dijaloga te mladi koji su bili izravno uključeni u sastavljanje preporuka sada žele saznati kako će njihova razmišljanja biti uzeta u obzir na europskoj i/ili nacionalnoj razini te kako će države članice reagirati na njihove ideje.

² Dok. 13457/16.

Ministri se pozivaju da tijekom rasprave o politikama u okviru sastanka Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport koji će se održati 21. studenoga sudjeluju u raspravi o pitanjima navedenima u ovom dokumentu. Pritom bi mogli razmotriti neka od sljedećih pitanja:

- 1. S obzirom na sastanak na vrhu održan u Bratislavi, kako države članice i institucije EU-a mogu bolje povezati mlade s temeljnim idejama europskog projekta?**
- 2. Što se može učiniti na razini EU-a i na razini država članica kako bi se obnovile veze između mlade generacije i donositelja odluka, pridajući pritom veću pozornost životnoj stvarnosti mladih i njihovim životnim stilovima u suvremenom svijetu?**
- 3. U kontekstu bolje povezanosti EU-a i mladih diljem Europe, u kojoj mjeri preporuke s konferencije u Košicama pružaju odgovore na izazove suvremene Europe? Koje biste od njih mogli uzeti u obzir na nacionalnoj razini te na koji način?**
